

ՀԻՐՇԵԱՆ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆՏԵՆԻ Կայսր և Յրանձ Եղեզի
Կայսր ի միասին իրենց ժամանակն ան-
ուցեցին ռազմաբանի մարտի ճակով, զորո-
րնդ հատեցին միայն ճաշելու և բազա-
քական խնդրոց վրայ խօսելու համար
պատու հետ և իրարու նախարարա-
պետներուն հետ: Գերմանական Ջ. Բո-
բարնակին, որուն անձամբ կը հրա-
մայէր երիտասարդ Կայսրը, զիմարե-
լով և ի. Գորարանակին, ճշխարապէ-
սապետագրական գործողութիւնն
կատարեց, և. Գորարանակը սաստիկ
յարձակում մ'ըլուս Վինտէն Կայսրե-
անմիկական հրամանոց ներքեւ զըռ-
նուող զորքանակին շրջից վրայ, բայց
սեռ յաղդապէս ետ մղեց, յարձակու-
մն և ինք ձեռնարկեց յարձակողական
Պաճ մը Վինտէն Կայսր ընդհատեց
ռազմափորձերն, և ինչ ինչ փոխու-
մներ ընել տուաւ, որպէս զի իրական
ստանդարդի մեծիկ համաձայն տեղի
սեննան գործողութիւնը, Յրանձ
Եղեզի Կայսր բըրժուաքի պահա-
պահութեց զանգապիտ և համադրե-
տով իւր գնդապետին թով կնամ մի-
շեւ վերջը, կարծեաց փոխանակու-
թիւններ ընելով իրենց սակցւ տա-
րածուող միջուորակն տեսարանին
վրայ: Ետն զվերջին Գափրիկի և Գա-
նորի երկարորէն կը խորհրդակցէին
օրուան քաղաքական խնդրոց վրայ:
Մերեկին ճաշէն ետք, երկօքին իս-
սեբք փոխադարձ այցելութեան դա-
ցին Սաքսոնիոյ թաղաւորին, Վինտէն
Կայսր ևն կը վարէր քառաձի կառքի
յորում նստած էին երկօքի կայսրը:
Ռոնաթօքի զգեկէն տէր և արքայա-
կան թատարացեց պիստոսեռչ Լոխ-
պէրէկ կոմս իւր զգեկին և Պերլու-
ժիբրայի թատրոնին միջեւ հեռաձայն
հաստատած էր, որով երկօքին Վեհա-
պետը կարողացան ունկնդրել նուա-
զամութի անց:

ՀԻՐՇԵԱՆ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկեան լրագիրք ոմանք, խօսելով Հիշխանն մեծ բարեբախտութեան վրայ գոր յիշեցանք մեր երեքշաբթի աւուր թնուի, գիտե՛ր կուտան թե՛ շնորհիկ Պառնոս Հիշիկ առատամեծն է արդիւնաւոր Նոգաւորութեան եթէ՛ Հրեայք գրամական շահագործութենէն տարբեր դատարմեւոր կարենան պարագիւր, օրինակի ճամար եթէ մերեւոյ կան, արշետաւանն է երկրագործական աշխատութեանք մեծաւորին, նուազանքարգալի տարբ քր պիտի շտապան ամերիկեան արդարաւարկութեան մէջ գի Տրեպ տարբին անբարձայի տարբ մի լիւնելուն ընաւ տարաբար չկայ՝

Արդէն ծանուցինք թէ Հիւրբանան
բարեբաւոյթեան շնորհիւ Ամերիկայի
Հրեայ քաղաքական կոնգրեսին, Փի-
դիքալան, քաղաքային ու բարոյական
բարեկեցութեան յատկացեալ եկա-
մունս եւ տարեկան 24,000 անդէլ ու-
նիւ, ենթադրելով որ այս եկամտաւոր
բերող դրամադպտութիւնը 4 օ, յաճ տալ
դրամադպտին քանակութիւնը կը լինի
600,000 անդէլ ոսկի, եւ եթէ 5 օ է
տոկոսն, որ արեւմտեան երկրաց Հա-
մար չափազանց կը Համարուի, նուր-
բեալ դրամադպտութիւնը 480,000 ոսկի պէտք
է լինի:

Պատան Հիլրի տնօրինութեամբ
գործական նուրբ բնու կարիքը կը
տրուին, մուրհակներով չբարկ
լինելու համար Ամբիկոսի Հրէից մէջ
է իւր կարգած խնամակալը տներ
հող կը տանին մտաւոր և արհեստա-
կան կրթութեամբ այս գործակալն
ներն և անոնց տղայքն բնա կարիչ չու-
տով իրենց ապրուստը ճարտուր վիճա-
կով կը գնէ:

ԱՐՄՏԵԱՅ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԹՂՂԹԳՐԱԺ ԸՆԴՈՒՄԻՆ ԿԱՐԱՆՈՒՆ
ՎԵՐԵՐԵՆ Ի ՌՈՒՄԿԱ Ա ՄԱՆԱՆԱԳ յՈՒՆԵԱՄ
ԱՆՈՒՄԱՆԿԱՆ ԱԿՈՒՄԵՆԵՐԻ ՉԳՐԵՑՈՂ
ԳԵՃՈՂ ՄԵԺՈՂՈՅԻ ՆՈՂԻՐԻՆ ԵՒ ՈՒՅՆԵՐԻՆ
ԿԱՐՈՒՆԱՆ ԵՒ ՉԳՐԱԳՐԱԳՐ ԵՄԵԱՆ ԱՆՈՒՄ
ՎԱՆՈՒՄԱՆԿԱՆ ԹԵՒ ԵՈՒՄԻՆ ԸՆԴՈՒՄ
ԵՒ ԳՐԱԳՐ ԲԱՆ ԵՒ ԱՆԳՆԻՒՄԱՆ ՈՒՅՆԻ
ՄԵՐԵՐԵՐԵՐ ԵՒ ԱՆՈՒՄԱՆԿԱՆ ԹՂՂԹԳՐԱԺ
ԲԱՐԵՐՈՒՄԱՅՈՒՆ ՆԱԿԱՄԻՆ ԿՐ ԳՐՈՒՄԻՆ
ՅՈՐԴԱԿԻ ԹՂՂԹԳՐԱԺ ԵՐԵՐ ԵՒ ՕՐՈՒՄ
ԸՆԴՈՒՄ ԿՐ ԳՐԱՅՈՒՆ ԱՆՈՒՄԱՆԿԱՆ ԲԵՐԵՐ
ԳՐԵՐԵՐ ԵՒ ՆԵՄՈՒՄԱՅԵՆ ՆԱՐԱՅՈՒՄԻՆ
ՌՈՒՄԿՈՂ ԱՐՈՒՄՈՒՄԱՆ ՎԱՆՈՒՄԱՆԿԱՆ
ԹԻՒՆԸՐ ԳՐԵՐԵՐ ԿԱՆԳ ԱՆԱՄ՝ ԱՅԵՆ
ՈՒՅՆԻ ԳՐԻՆԿԻՄ ԵՒ ՄԱՆՈՒՄԱՆ ԵՒ ՈՒՅՆ
ԵՒՆԵՆ ԶԵՆՈՒՄ Ա ԻՐԱԳԵՐ ՎԱՆՈՒՄԱՆԿԱՆ
ԿՐԵՆԻ ԹԵՒ ՆԱՄ ԺԱՆԱՆԿ ԱՅԵՐԵՐ
ՈՒՅՆԻՐԻ ՄԻՆԵՆ ՈՐ ՌՈՒՄԿՈՂ ԱՐՈՒՄԱՆ
ՎԱՆՈՒՄԱՆԿԱՆԻՆ ԹԻՒՆԻ ԻՐ ԽՈՐԴՈՒՄԱՆ
ՄԻՆԿԱՆ ԿՐՈՒՄԱՆՈՂ, ՈՐՈՒՄԵՐԵՐ ՎԱՆՈՒՄ

ռականութեան յանկարծակի չփոթութենէն առաւելագոյն վնասուող ներքն են գիւղացի փոքր կալուածատէրք և մանր վաճառականք։ Ստո-

րին կարգի արժուեաց այժմեան զին է 14ն մինչև 1½ փէնի փուտին, ու 13 հին քայի է համապատասխանէ նայ աշուրի զին բացարձակ կործանում է առաջ զիլգացուց, որք արդէ չի տարանհետան մարդիկ են, և ուր ըստ թաղինքն խնայելու պահանջանքն չունեն անով ապրելու համար, մինչև որ արդի տաշնապօր փաքատիւ ելի հունձքն անյաշիվ լինէր, ձմրան համար զգուշու լինելուր ընելու ժամանակ կ'ունենային Բայց այս տարի հունձքը աւել էր ընդհանրապէս, և զիլգային ր զրաժմանիս գործնէր բան չի հասկնար՝ չէր կրնար գուշակել թէ թըրջ լնարքաւին բարձրանալուն պատճառաւ իւր բերք գնորդ չպիտի դնեն այս տարի, Առաջին անգամ լինելու առաջ զիլգային կը տեսնէ թէ լաւ հունձք մը ձմեռնային տակ կրնայ եղել պատճառելու Օտեսանէ հեռաւ 20 թուականամեկ մը կ'ընէ թէ աւելի քան վերջին թիւնն անգլիական ցորիւ արմուկն է իրենցին կայ քաղաքին միջերանցիկն բուն մէջ, և ծովու և ցամաքի ճամբով ամեն շարքան ինչ հասած արմուկը 10 հազար անգլի զորին պակաս չէ՝

Անցեալ շաբթուն մէջ համայն Իւ-
լանտա զգածուեցաւ Հեռագրով Կ
Պոլսոյ լրագրաց արդէն հաղորդեա-
լայն լրոց պատճառաւ թէ Իւլանտա

[illegible]

երկու երեսփոխանք զլիաւոր չհեղինակն են անտեսական ձեռնարկութեան մը, որուն համաժամ տանն ա զարակի վարձուորները կամ մայրներ իրենց մէջ տեսակ մը արհեստակարարութիւն կը կազմեն, երբ ազարամը վարձքը շատ ծանր է և տեքն — (ընդհանրապէս բուն Անգլիացի կամ ժառանգորդը այն Անգլիացի որ իւրաքանչիւր տրեքտին) — չուզի զեղել, կամ բրտօրէն կը վարուի իւր վարձուորներուն կամ մայրներուն հետ, ասոնք կը զազորեցնեն վարձու վճարումը, զորս կը յանձնեն իւր տական զանակցութեան անտէկն որպէս զի ազարամներէն վճռաւորութեան են ու վարձուորներն պիտի չզործածուին, Վարուիները զազորեցնող մայրներն եւ վարձուորներն իւրաքանչիւր խոտանան չիւրմալ յարմիլ պիտի չազարակին մը մէջ յորմ վարձուորներն և մայրները վճռաւորած եւ իրենց վճարուիները դաժանաբուն համար, իսկ իւրաքանչիւր խոտանան բաւական իւր մարդ իւր խնտող ազարակապանէն և բան չմտելի անոր, երբ տեղու մը բարձր իւրաքանչիւր արտաւարակապանք ո՛րպիսեպէս կը մնան

Թէեւ բնաւ բռնութիւն ի դարձ չէր-
ուի ո՛ր մի կողմէ։ Պ. Փանոսեւ, որ ա-
մեն բան օրինական ձեւով կ'ուզէ կա-
ռուցիլ, դարձողութեան այս լատա-
կանելու յարկէն և զայն լատարա-
ցնէլէն յառաջ բաւական վարանցյալ,
բայց ի վերջոյ վաւերացող, և իւր
զօր լիցիւն տալուական դաշնակիցք
եւ չգտնարականցն զայն։

Իդանտացի եկեղեցականք ոմանք պահարկեցին այս յատակադիմ, իբրեւ հազարանգի մարզկային եւ աստուածային օրինաց, եւ թէպէտ Վատիկան եւս այս մտօք չըբարեբազաներ զդիցեց ի՞նչ լսանաւ, բայց զգլղոյն երկու բարձրագոյնանան կաթմայի եկեղեցականք՝ Տրպլինի արքեպիսկոպոս Տքթի. Ուսչ եւ Քաշէյի արքեպիսկոպոս Տքթի. Գրոք հրապարակաւ յայտարարեցին թէ Պ. Տքլլան եւ Պ. ՕՊրեմեր-

Երբ յառաձայրեմ իմ ինքնաբարդայից մէջ կրնայ արդարանալ իբրեւ օրինաւոր թէեւ ծայրայից միջոց ինքնաբարդացումով եման։ Իսկանայի եպիկոպոսոց մէն եւեթ, Լիւնքիքի Տէթ։ Ս'Տուրը եպիկոպոս, ուսանական եկեղեցի Հնազանդոյ վատիկանի յըրաբերականի, եկեղեցւոյ բեմ եւ արտաքոյ եկեղեցւոյ խօսնչաւ ազարակալի յատակածիմ զէմ, եւ սաստիկ վիճարանութիւն յարոյց Պ. Տիլլոնի զէմ, օր թէեւ լաւ կոմսովի, բայց իւրանայեմ թեմանայի կուսակցացեւ Հանգուցեալ Ս'Թոնէի պէմ կըւէ թէ մեք մեր կրնոք միան չոսմէ ի կընդդէմը ալ ո՛ր մեր քաղաքական սկզբունքները։

Փաթաթեւի Հնձոցը Ի Դերութեւ Եւ
Նեղուն պատճառաւ իրաւնտացի մշակն
ու վարձակալը ստակամբ կը դիմանա
աճեալի ձմրան մը մօտենայն, յորում
ստոյն անտիւստախիլ կը նկատուի և Այս
դիմակ առիւթ սաստիկաց Նոգայն
վէճն, և Պ. Տիւնն և Պ. Օղբին յոր
դարեցին վարձակալներն որ պահն է

մինչ զբնին երբ չափագանց պահանջուեաւ ազարակապանք, արեւիկդամ լիէ երկարադրծ մը իւր ապրուստաւորական պէտքէն աւելցածն եւ իմ պէտքէ պճարէ իրելու հաղպիկ վարձը եւ ինք անովի մնալով հաղպիկով զբայանը լեցնելու պարտութիւն չէ ընուէր։ Ան ինչպէս քարով լիւրն անհաճոյ անցզլ. կառավարութեան, որ օրէնքը խտուի գործադրելու հրաման տուած ինկելով, գտարեւեմաբոյն ալ մասօք խտող երեսփոխաններն։ Ասանկ իրենց ճառերուն համար բառեռ մոռնի վարժուած են արդէն։ Բայց ինչպէս պատահած է, կարելի է, որ իրենց խտաբոյն արայիկի ինչպիսի մեկնեն որ գտառուօրք անպարտ արձակին, կամ զէ՛ն երկու ամուսնա բառտարկութեամբ շատանան։ Ուրիշ իռլանտացի երեսփոխաններ ալ կը պատրաստուին Ամերիկա երկրով, գուշակօք տովուրդէմ իրենց ազգայնիկ ազդակիցներն ապաշտարելու նպատակաւ հանդ անալոլիւրն կատարելու։ Ամերիկացիներ հարուստ եւ միլիոնաւոր իռլանտացի, մէջ։

Յրանալուի Վեժ Արևելից ազատ-որ-
նազրական Ժողովի ի Փարիզ, իւր վերջին
նախաժեյ, 224րդ դէմ 232 քուէով օ-
րակարգ ընդունենց, որով որոշմանս
կարճ ընկերք լինենի կարտաքսուի Պ-
Լաիէն և այլ անդամք, երեսօրհանք
լինէ Ենիակալոր անդամք, որք պու-
նէն ընդնական շարժման մասնակցած և
ոյժ տուած են ո՛ր և է կերպիւ։

Անգլ. լրագիրը մը սա պատմութիւնը կ'ընէ վերջորեալ թագուհոյն մէջ ինքեանքի նամակի վրայ, որ այս օրերս 400 ֆր.ի ծախեւեղատ հետաքրքրական իրաց հաւարեմեցուն, նամակ ուղղեալ առ Ալպերէ մ. վերջորեալ իշխան, անդամակի որդի Վալէտի իշխանին, իւր գեւեհաս պատմութեան մէջ Ալպերէ մ. վերջորեալ իշխան օր մը զարգացող դրամ շնորհար, եւ իւր մեծ-մօր նամակի գրելով կ'աղայէ որ արտո՞րական զրպանի դրամին վրայ լաւեւորած մը քնորհէ իրեն Ջոզուան րինայաւեր կին եւ որդեանք մեծ-մայր, ն. վեհափառութիւն իւր շնորհով թնտնի կը զրկէ ո՛ր լմէ տնտես-մը մը ալ օրինաւ որ յանգեալն այս րմը՝ պարտ ու պատշո՞ք խառնութեամբ յօրինուած. Գառնեան, արդէն իսկ զործնական մարդ, ինչպէս զ. վալլէ այս զ-գրաւմը իջի արբայազանց, մէջ նայուածքով զը հասկնայ թէ այս նա-մակ թէ լեւ. չէր մը չէ, թայց դրամե-կան արտէք կրնա ընել, Ուստի կը ծախէ . . . 30 արծաթի, այն է՝ 30 չիլինի. ելմէ փաճածքը լաւ զործ-մը բրած լինելով. զո՞հունարեալ օրն ունեցաւ, զայնորս աւելի երջանիկ ե-ղան, զի այս թանկեղան թուղմն ինք այ 400 ֆր.ի ծախեւ օրերի ի

Հանքային դորաւորաց համաժողովին է Հայկ, 93 պատուիրակներէ բաղկացաւ որք 236,300 դորաւորներէ իր ներկայացման, որոցն Սայխաթալին մատուցանէ Տանրադի բը, որով խնդրէ օրական աշխատութեան համար ութ ժամ բաւական մնալը, այս ժամանակին մէջ համարելով հանքերն ինքնուր ու անոր ներքո միջոցն եւս, ջրմէյ յաւելուածական ժամերու աշխատութեան, առնուաղն ժամքը օրական որոշել, թոյալները չարաթին անգամ մը մնալու, և վեճերու կարգադրման համար իրաւաբար առեաններ կազմել, որս գերագոյն իրաւարարն ինք ևս հանքադորաւոր մը պէտք է լինի, Տանրադի բը ինքուր յաւել թերեւ մը հաստատումն, որով համալորին հարկաւոր միջոց դորաւորաց քարի կեղծ թխան և առողջութեան համար, հանքային ընկերակցութեանց մատուկերուն ազատ մատակարարութեան համար, օրէնք որ դորաւորներն արձակելու մասին հանքատար իրաւունքը կըրճատ, և թող չսայ գրամատեաք դոր

Ժառը դասուն դէմ ուղղեալ ընկե-
րակցութիւններ կազմել իրենց մէջ :

Նրբէնդիստ (Յորեստ) կ'ապրէին Գ. և տիկնէ Վիննա, այդ 107 տարեկան, կիճն 109 տարեկան, շահալուկ իրենց տարեկին, երբեք չէր ջախառնուէին. Գ. Վիննա իւր երեսնամեակէն մէջ մշտապարտնուպէս ետով է նախարարական պաշտօնաւարտի մը մէջ, և այսօր իւր կարեւոր ամուսնութեան կամ նմանեցուն ճանաչելի առիթը սրած մը զարգարելու կամ չափերէն կազմակերպելու ճամար իր գործառնութեան կը բրկեն, իւր և իր փառակ զն ունեցն էրեքը,

Կը չկային թէ՛ Շահն անդը, ընկերու-
մեան մը տառա Պարսկահան ծոցին ըն-
թաղաբարդ օրսին մեծանորն ու ինչ
ծոցին եղբորն ու կղզիաց մէջ ընտելեալ
արքայ ժողովուրդը տարային կարեւորա-
ցանք զէջօրն ու մեծագոյն չափագործու-
թիւնը կը նկատէ օրոր ժամանակն, որ
տաք եղանակին մէջ չհորիւր օրտես չափն
Մարգարտի օրոտ ամեն զորէն զեք ի զեք
կը համարէ, և ժողովուրդեան ամեն դասը,
ցեղապետէն կամ ազգապետէն սնուալ
մեղին, զերկրին կամ պապաւորներին,
ածնախան օգտա ունէին այս չափագոր-
ծութիւնէ ան մէջ, Վերկին տարբերութեան հաւեծին
տառտ եղաւ, մարգարտը զինք վրայ դրաւ,
ընթեմ օր եղբարեկան իրացաւ հարստու-
թիւնը ամեն ժամանակի աւելի քարացաւ ան-
ճեղք, և տնօրոնարէն աւելի մեծ նա-
ւոր յատկացան առաջիկայ օրսին Պուշիկը
(Պարսկահան) անդը, բնը համարէ չհիպա-
տոտ իր վերինն անեղիկաբով կը յայտնէ
թիւ ամեն չափով ու տարաբնութեան իբր
2.000 նաւեր կ'որոտն ոտորէներն օրաց
մէջէն կը հանուր մարգարտին Եան ի Պա-
շէն յն 4.500 նաւեր նոյն զործով կը զրա-
ղին, և իշ Պապը, Քուէն յիւ և Ընդի
նոյն 4.000 նաւ կը բանեցնէ, յիւ 4.500
նաւեր և զանազան ազգերէ 30.000 մար-
դին այս չափագործութեան հետամուտ կ'
զտեսնէ զարդ ին 1885ի մարգարտի հուճե-
քը գրեթէ չհատարաւ եղաւ 1888ի արտա-
քը գրեթէ անէ:

Քաղկեդոնի քարերու սիրանքսդ պէտք է զգուշ կենանք ընդարձակ խորհրդախոսութեան տը դէմ, որ Ժամանակը ո՛ր վեր կ'զգործէ իր զորութեաւ տալիս (կարծիք յայնկեմ) փառաստանութեան մէջ, Այս գիշերելի զգահար յայտնէր է թէ առաւելագոյն Պրիմանիյ չհամարաւոր չէաճեցին իր հատուկ վարչ. զմէջ մտիկն ի վեր հազարաւոր շինմունքներ ծաղկելի խորհրդայնութեաւ կողմէ ի հրապարակ հանձնած են, և իրբն հարաշատ սուտակ կը փաճառուին ու զեւոր զգոհարաբանահոգեւ ծեւաւոր ի Հնդկաստան, Արեւմտեան, և ընդհարադակ տարեկաններ երկրոր մէջ Այս սուտ քարեր աւելորդ է բոլը թէ Եւրոպայի մէջ կը շինուին Եւրոպայցի շահագործը, հարազատութեան զորով տարու համար իրենց քարերով, իրենք ինչ հայեցիկն Պրիմանիա, և իրենց նամակներն ու շրջաքաղաքներն բաւ մեծ ժառնգ (մանկեւն կամ Մանտալի պիրմանիական քարաքանդակ կը թուազարեն։ Գարգուսի զգուհաւոր տալիսիներ են իրենց նամակ քարերը, զորս չէալակ Պրիմանիյ հանքերն են կեամ սնանդ զոհարները հիւսնած քնէն ծարարաւ զոհարաբանաւ իր կրկն հանելան, բայց հասարակութիւնը չուտուի իր խաղերի, որովհետեւ նմանութիւնը չաւտ յաղագած է։

